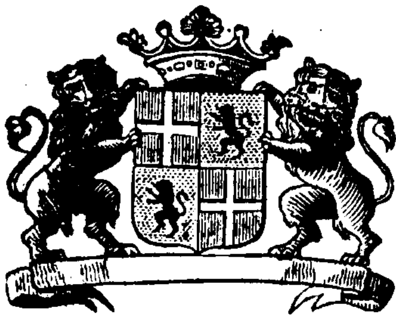
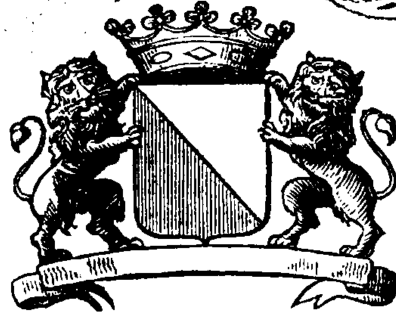
A°. 1854. N°. 5.

VRIJDAG 6 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 6 Januarij.

Het dezer dagen door enkele bladen vermelde berigt, dat onzen Commissaris des Konings, baron *S. van Heemstra*, de portefeuille van Hervormde Eeredienst zou zijn aangeboden, hebben wij niet overgenomen, omdat wij de zekerheid van dat berigt niet hadden.

Thans verneemt men uit 's Hage, dat Z. M., bij besluit van gisteren, een eervol ontslag aan den heer *E. C. U. van Doorn* heeft gegeven, als minister van Financiën, en hem tijdelijk heeft benoemd tot minister voor de zaken van de Hervormde en andere Eeredienstcn.

Bij hetzelfde besluit is het bestuur van het departement van Financiën tijdelijk opgedragen aan den minister van Staat en van Buitenl. Zaken mr. *F. A. van Hall.*

— De sneeuw verhindert voortdurend de geregelde postenloop. In Belgie is Dingsdag avond weder zoo'n sneeuwjagt losgebarsten, dat den volgenden dag geene treinen noordelijk hebben kunnen vertrekken. De Fransch-Belgische post is daarom een dag ten achteren.

Terwijl de taal der Eng. bladen steeds even oorlogzuchtig blijft, zijn de tijdingen uit Turkije zelf vredelievender. De beslissing van den Divan over de vredesvoorstellen is gunstig. — In Azië, het bevestigt zich, is de wapenkans der Turken onvoordeelig. Als gerucht loopt, dat volgens brieven van Bucharest van 29 Dec. de Turken echter in Wallachije eene overwinning hebben behaald en het stadje Karakal stormenderhand hadden bemagtigd.

— Tot hoofdontvanger van de stedelijke belasting alhier is in de zitting van den Raad van gisteren benoemd de heer mr. *P. C. Walland.*

Aan den heer *van Dam*, die een eervol ontslag uit gemelde betrekking heeft bekomen, is in diezelfde zitting een pensioen toegekend van *f* 500.— 's jaarlijks.

— Van wege de politie is gisteren bij alle inwoners aangezegd, dat, wanneer de dooi aanhoudt, gelijk thans het geval is, de stoepen en voetwegen binnen drie dagen moeten schoongemaakt zijn.

— De *Tijd* bevat eene allocutie des Pausen, den 17. Dec. gehouden. Z. H. gewaagt daarin breedvoerig van de moeite, welke hij en zijne voorgangers hebben in het werk gesteld, om de leden der Grieksche kerk weder voor die van Rome te winnen. Hij heeft daarom in Transylvanië de eeredienst naar de Grieksche wijze ingerigt, en twee bisschopszetels voor dat land ingesteld. — Z. H. roemt zeer den Keizer van Oostenrijk, die hem in deze zaak beloofd heeft met ijver te zullen bijstaan, en alles te zullen aanwenden, om het grondgebied des geloofs te helpen uitbreiden.

Met smart herinnert de Paus aan de geschillen in Baden, aan eenige weerspannigheid in Oost-Indië, aan de hardheid waarmede de Keizer van Haïti den nuntius heeft bejegend, aan Sardinië, waar de kerkelijke zaken, door toedoen van dat gouvernement zoozeer geschokt zijn. Op verlangen van dat gouvernement heeft Z. H. zich bereidwillig getoond, om, ter gemoetkoming van de nooddruft der armen, de feestdagen te verminderen. Z. H. verzekert verder, zijne zachtmoedigheid en deelneming, ten opzigte dit laatste rijk vooral, tot het uiterste te hebben gedreven.

— Z. M. heeft goedgevonden te bepalen, dat, ter uitbreiding van art. 7 van het koninkl. besl. van 25 Mei 1829, in bijzondere gevallen, de functien van bode van den schuttersraad door den kommandant kunnen worden opgedragen aan een onderofficier, korporaal of schutter.

— Z. M. heeft de benoeming van mr. *W. Nierstrasz*, burgem. der gemeente Loenen en Loenersloot, tot secretaris der eerstgen. gemeente met HD. goedkeuring bekrachtigd.

— Bij het onderwijzend personeel aan de Koninkl. Academie te Breda zijn tijdelijk geplaatst de 1e luits. *L. C. de Fremerie*, van het 4e reg. inf., en *M. J. van Nieuwkuijk*, van de artill. (*Bred. Ct.*)

— Wij kunnen thans mededeelen, dat dr. *J. P. Heye* het gedicht zal vervaardigen voor eene feestcantate, te Rotterdam op te voeren, bij gelegenheid van het dit jaar te houden groote muziekfeest.

— Ingeval van buitengewone rivier correspondentie zullen de Pruissische autoriteiten langs den Rijn zich met de Nederlandsche in betrekking stellen.

— Den 3. Jan. begon het ijs in de Zuider-zee voor Enkhuizen van lieverlede te verdwijnen. Door den krachtigen stroom werd het stoomboothoofd verbrijzeld.

— Te Vlissingen is den 1. Jan. binnengeloopen de Russische oorlogskorvet N a v a r i n o, komm. *Storm*, komende van Engeland. Dat schip maakt eene reis rondom de wereld, en zal te Vlissingen overwinteren. — Dien dag kwam ook op de reede het barkschip S c h o u w e n, komende van Batavia.

— De luits. ter zee 1e kl. *J. Andreae* en 2e kl. *G. Lambert*, zijn met 16 dezer te Amsterdam gedetacheerd bij Z. Ms. schoener d e V u u r p ij l. (*Amst. Ct.*)

DUITSCHLAND.

BERLIJN 4 Januarij.

Nadat de partijen ook gedurende de kersvacantie ijverig bijeenkomsten hadden gehouden, is heden de Kamer op nieuw vergaderd. Graaf *Schwerin* is weder tot voorzitter, de heer *Engelmann* daarentegen tot ondervoorzitter voor de geheele zitting gekozen.

— Het bevel, waarbij de uitvoer van granen van af den 1. (13) Jan. uit Polen is verboden, zonder dat eerst eene waarschuwing is gedaan, getuigt niet van zeer vriendschappelijke gezindheid des Czaars. — Evenwel heeft onze Koning eene bezending nieuwjaars geschenken aan den Keizer van Rusland opgezonden.

— *Weenen* 4 *Jan.* 5 pCt. Met. $93^1/_8$; Leening 1851 $111^1/_2$; Bank 1375.

ENGELAND.

LONDEN 3 Januarij.

Onze pers is steeds even oorlogzuchtig. De *Times* van gister zegt, dat het Turksche nieuwjaar is geopend met de oorlogsverklaring van Turkije, dat ons nieuwjaar ons zeer nabij den Eur. oorlog gebragt heeft en dat het Russiesche nieuwjaar, dat den 13. invalt, ligtelijk den grooten oorlog zou kunnen zien uitbarsten. In de twijfelzucht van Duitschland ziet het blad nog eene ongelukkige omstandigheid. 't Is dezelfde onzekerheid, die Duitschland in 't begin dezer eeuw heeft vernederd. Toen maakte Frankrijk er gebruik van, zal nu Rusland ze tot zijn voordeel bezigen?

De *Morning Post* doet uitkomen, hoe krachtig de beide vloten in de Zwarte en Oostzee tegen Rusland kunnen handelen. De havens en rijkswerven, de arsenalen en zeeplaatsen kunnen niet alleen geblokkeerd en des noods bemagtigd worden, maar door het uitzenden van landingstroepen ware Rusland ligtelijk op enkele punten zeer te benadeelen. Alleen in het centrum van het land is Rusland ontrefbaar; maar niemand zal er ook aan denken een nieuwen togt naar Moskou te ondernemen. Polen en Cirkassie zijn daarentegen twee streken, waar de minste ondersteuning Rusland zeer veel moeite zou kunnen berokkenen. De Czaar ware dus zeer goed te fnuiken in zijne overmagt, die hij door zoo vele misdaden heeft gevestigd!

— Gec. $93^1/_8$; $4^1/_2$ pCt. Russ. $94^1/_2$.

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Januarij.

De telegraaf heeft ons omtrent de beslissing van den Divan eenigzins misleid. De Divan heeft den 17 en 18 Dec. over de Weenervoorstellen beraadslaagd en ze in beginsel goedgekeurd. Volgens eene dépêche door de Eng. bladen medegedeeld zijn de beraadslagingen den 20, 21 en 22 vervolgd; de voorstellen zelve zijn toen met geringe wijzigingen aangenomen; en zelfs zouden die veranderingen niet het laatste woord der Porte wezen.

Naar de Duitsche bladen zoude de Divan alleen beslist hebben, dat de minister op de voorgestelde gronden de onderhandelingen kon beginnen.

Den 19. evenwel schijnt men te Konstantinopel nog niet bekend te zijn geweest met de voorstellen. De Divan moet echter niet de voorwaarde gesteld hebben, dat de oude traktaten zouden vernietigd blijven; integendeel zou de hernieuwing derzelve, met bijvoeging van 't geen bij de laatste firmans was toegegeven, zijn aangenomen. De ontruiming der vorstendommen wordt van zelve verwacht, zoodra de onderhandelingen goed loopen.

De nederlagen door de Turken in Azië geleden bevestigen zich; het gevolg er van is de afzetting van den als onbekwaam bekend staande opperbevelhebber *Abdi-Pacha* en zijne vervanging door *Ahmed-Pacha.* Of deze de overwinning den Turken weder zal geven is te betwijfelen. Intusschen blijkt het, dat de Turksche officieren hun pligt kennen. *Velij-Pacha*, die zijne vlugtende ongeregelde troepen wilde tegenhouden en met eigen hand 4 der laffaards ter nedersabelde, is uit weêrwraak door zijne soldaten vermoord.

Riza Pacha heeft den Capitan Pacha vervangen en *Halil Pacha*, vroeger gezant der Porte te Petersburg, waar hij zeer gezien was, is minister geworden zonder portefeuille.

De opstand der Uhlema's is van weinig beteekenis geweest; 3 à 400 studenten zijn in hechtenis genomen, en daarmede was de zaak afgeloopen. De Sultan heeft toen eene proclamatie aan 't volk afgekondigd. Toch hebben de vereenigde vloten, op verzoek, troepen ontscheept.

— 3 pCt. 72,20; $4^1/_2$ pCt. 99,90; Bank. 2800; $4^1/_2$ pCt. 96; Rom. $92^1/_2$; Nap. 106,50; Russ. 94; Piem. 96,25; Sp. 40.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Donderdag 29 December 1853.

(*Vervolg en slot van ons vorig Nommer.*)

De heer *Boer* licht thans zijn vroeger in de vergadering gedaan voorstel, betreffende de kermis nader toe. Spr. wil slechts weinig woorden hiertoe bezigen. Hij acht het niet noodig om in uitweidingen te treden nopens zijn eigen gevoelen over de wenschelijkheid van het al of niet behouden van de kermis, noch ook, om in weêrlegging te treden van de drogredenen, welke in een rekwest ten voordeele van de kermis zijn aangevoerd: daardoor zou hij van zijn voorstel afwijken, dat alleen strekt om een onderzoek naar de zaak in te stellen. Volgens de meening van Spr. is het juiste tijdstip tot dat onderzoek thans gekomen, 1°. omdat het eene daadzaak is, dat de publieke opinie thans op de kermis gevestigd is; reeds voorleden jaar is een rekwest ter afschaffing ingekomen, en dit jaar een dergelijk en een in geheel tegenovergestelde rigting; 2° omdat dit onderwerp op dit oogenblik in het gansche land in behandeling komt, en 3°. omdat men in de publieke papieren gelezen heeft, dat ook van hooger hand op de zaak is gelet, daar de Commissaris des Konings in de provincie Z. Holland eene circulaire aan de gemeente-besturen

dier provincie heeft toegezonden, ten einde de zaak overal worde onderzocht, en uitgemaakt. — Dit zijn de redenen die spr. meende te moeten aanvoeren, om zijn voorstel toe te lichten en de gepastheid daarvan aan te dringen, het aan de Commissie verder overlatende, om de waarde of onwaarde van het voorstel zelve te onderzoeken.

De Burgemeester kan den weg niet goedkeuren, welke de voorsteller heeft ingeslagen. Spreker acht het beter, dat men met een gemotiveerd voorstel voor den dag komt, dan dat men de verantwoordelijkheid er van niet op zich neemt, maar die op eene Commissie overbrengt. De negen leden in de Tweede Kamer stelden voor eene afschaffing van belasting, doch namen daardoor de verantwoordelijkheid van het voorstel dadelijk op zich. Het is wel niet bepaald verboden, om voor te stellen, dat eene of andere zaak door eene Comm. worde onderzocht, doch spr. kan dit toch niet goedkeuren, vooral ook, omdat door dergelijke voorstellen op den duur de werkzaamheden zeer zullen vermeerderen.

De heer *Ackersdijk* spreekt tegen de meening van den Burgem. Spr. merkt op, dat deze wijze van onderzoek eener zaak wel degelijk de parlementaire weg is. Men vindt ze in bijna alle wetgevende vergaderingen; en de behoefte moet er ook als van zelf toe brengen. Het zoude in vele gevallen voor een of eenige leden eener vergadering ondoenlijk zijn, om een onderwerp tot genoegzame klaarheid te brengen, om een voorstel van wet te kunnen aanbieden. De vorm van een voorafgaand onderzoek moge verschillend zijn, de zaak zal men algemeen aantreffen. In Engeland wordt het regt van *enquète* met veel zorg gehandhaafd, en heeft de schoonste uitkomsten opgeleverd. Hij acht het allergeschiktst een dergelijk voorstel te doen.

De Voorzitter merkt op, dat in ons land een ander gebruik gevolgd wordt. In de Nederl. vergaderingen heeft men altijd een meer bepaald voorstel moeten inbrengen.

De heer *v. Hoijtema* meent door een feit te kunnen aantoonen, dat de heer *Boer* in zijn regt is. Het vorige jaar is een rekwest ingekomen, ter afschaffing van de kermis; dat is ter secretarie nedergelegd, en daar ligt het nog. Dit jaar is op nieuw een dergelijk rekwest ontvangen, en dat zou weder ter secret. zijn nedergelegd, indien niet de heer *Boer* een voorstel gedaan had, om het daarin vermelde te onderzoeken. Wanneer in de Vergadering der prov. Staten verzoeken inkomen, worden ze dadelijk door eene Commissie behandeld.

De Burgemeester meent, dat het in deze vergad. is aangenomen, dat geene algemeene vraagpunten, om eenig rekwest deswege, in behandeling worden genomen. Dit acht hij ook den eenigen regelmatigen weg te zijn. Op dergelijke rekwesten kan geen ander besluit genomen worden, dan òf, om tot de orde van den dag over te gaan, òf, om het stuk ter secretarie neder te leggen, ter inzage van de leden, en dan kan elk lid een bepaald voorstel daaruit naar goedvinden ontleenen. Eene andere zaak is, dat het niet is *verboden*, om eene Comm. tot onderzoek van een dergelijk voorstel te benoemen, maar, als men dien weg volgt, meent Spr., dat dan dikmaals commissiën voor ondoordachte voorstellen zullen moeten benoemd worden. Nu is er geen bepaald voorstel ingekomen, en spr. gelooft, dat het niet in overeenstemming is te brengen met onzen Nederlandsche gang van zaken, om zulk eene taak aan eene Commissie op te dragen.

De heer *Boer* kan zich in geenen deele vereenigen met de zienswijze des Voorzitters. De heer *Ackersdijck* heeft, zijns inziens, te regt op Engeland gewezen. Spr. wil echter zoo ver niet gaan, maar alleen op verrigtingen van deze vergadering wijzen. Nog onlangs heeft de heer *Ackersdijck* een dergelijk voorstel gedaan ten opzigte der verschikking der Zaturdagsche markt, hetwelk terstond in handen eener Comm. is gesteld. Dat voetspoor is Spr. gevolgd, en hij heeft door zijn voorstel tot het benoemen eener Comm., om te beantwoorden de vraag, of het tot nut van de ingezetenen kan strekken de kermis af te schaffen, niets anders gedaan. Dit voorstel betreft een *bepaald* onderwerp, en duidt ten volle aan wat hij, spr., wil. Indien het beweren van den Voorzitter waarheid behelsde en ingang vondt, zouden de leden een gewigtig regt dat zij bezitten laten varen. Staat men dit regt tot het doen van onderzoek af, dan vreest Spr., dat er gedurig ondoordachte voorstellen zullen ter tafel komen.

Thans wordt in omvraag gebragt, of het voorstel van den heer *Boer* in handen eener Comm. zal worden gesteld. Vóór 19, tegen 1, de heer *Kien*.

De Comm. wordt dadelijk benoemd, en is te zaam gesteld uit de heeren *Boer*, *Ackersdijck*, *Voswinkel Dorselen*, *v. Hoytema* en *v. Lier*.

Aan de orde van de eerstvolgende *gewone* vergad. worden gesteld de twee eerste vragen van Burg. en Weth. betrekkelijk de koornbeurs. Deze zijn: 1°. is het wenschelijk, dat er eene koornbeurs kome, en 2°. moet het dan tevens eene oplegplaats zijn.

Aan de orde van de eerstvolgende vergad. wordt gesteld het voorstel van Burg. en Weth. tot regeling van de vrijdommen van stedel. belasting aan fabrieken te verleenen.

Aan dezelfde orde van behandeling wordt gesteld, het voorstel van den heer *v. Asch v. Wijck* betreffende de herbenoeming der bestuursleden van Gods- en Gasthuizen. — De voorsteller heeft te kennen gegeven, er niet tegen te zijn, dat deze zaak in zijne afwezigheid worde beslist.

De Comm. belast met het onderzoek der vragen, vervat in het door den Raad aangenomen voorstel van den heer *Ackersdijck*, „of er *mogelijkheid* en „*grond* is, om, in het belang der Israëlitische bur„gers dezer stad, de wekelijksche markt op eenen „anderen dag dan den *Zaturdag* te bepalen?" — doet verslag bij monde van den heer *Voorduin*. In dit gedetailleerd en voor de geschiedenis dier markt hoogst belangrijke stuk, geeft de Comm. de verschillende gronden op, welke tegen eene verschikking van den marktdag pleiten, en die verschikking, in den volstrekten zin des woords, *onmogelijk* maken. Het vestigen en bestendig houden van den marktdag op *Zaturdag*, gedurende omstreeks 500 jaren, of langer, heeft die markt in *onverbrekelijk* verband gesteld met alle andere nabij gelegen en zelfs met vrij verwijderde markten; het heeft alle de inrigtingen tot aan- en afvoer, bepaaldelijk op den *Zaturdag*, zóódanig geregeld, dat daarin, — zonder die markt volkomen te *isoleren*, — geene verandering is te brengen. De ondervinding heeft, onder koning *Lodewijk*, gedurende 28 maanden, toen de markt op *Vrijdag* was verzet, tot overgroot nadeel van Utrecht en omgevingen, die bezwaren *drukkend* doen gevoelen; onze zoo bloeijende markt verliep. Zóó had ook de kamer van koophandel en fabryken hier ter stede, bij haar berigtschrift aan de Comm., dd. 8 December 1853, geoordeeld. Dit belangrijke stuk wordt *in originali* overgelegd, met een zeer groot aantal bijlagen, houdende de Retroacta uit het Archief der Stedelijke Regering over een tijdsverloop van veertig jaren, allen in gelijken geest gesteld, dat onze weekmarkt, die, voor onze *geheele neringdoende burgerij*, van zóó uitstekend veel belang is, niet mag of kan worden in de waagschaal gesteld of vernietigd ten vermeenden voordeele van een betrekkelijk klein gedeelte (een 74e) der geheele bevolking. De conclusie is, dat de vragen van den heer *Ackersdijck* ontkennend door de Comm. worden beantwoord, en dat zij ten opzigte van het rekwest van *de Beer* c. s. voorstelt, *afwijzend* te besluiten. — Ter secretarie, en de behandeling nader te bepalen.

De benoeming van een Hoofdontvanger in de plaats van den heer *v. Dam*, zal in de eerstvolgende Vergad. plaats hebben.

De openbare Vergad. wordt gesloten, en veranderd in eene met gesloten deuren.

ADVERTENTIEN.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*.)

Jan.	Uren.	Windrigting.	Wind kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
5	2	z.	0	737,02	34.5	— 0.2	1.00	0.4	betr. stuifregen.
	10	zzw.	1	37,50	31.3		98	0.3	Idem.
6	8	z.	1	38,36	35,8		98	0.6	Idem.

AMSTERDAM 5 Jan. 1854.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{7}{8}$	$62\frac{1}{8}$	6'
dito dito	3 „	$74\frac{1}{4}$	$74\frac{5}{8}$	
dito dito	4 „	$92\frac{5}{8}$	93	
Handelmaatschappij .	$4\frac{1}{2}$ „	$125\frac{3}{4}$		
Oost-Indische Leening	4 „	$92\frac{5}{8}$		
Leen. Holl. Spoorweg		$100\frac{1}{4}$		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Com.*	5 „	$104\frac{3}{4}$	105	
Obligat. 1828 en 1829	5 „	$103\frac{1}{4}$	104	
Certificat. 1831 & 1833	5 „	$95\frac{1}{2}$		
Certificaten 1840 . .	4 „	89	$89\frac{1}{4}$	89
Certificat. bij *Stieglitz*	4 „	$87\frac{5}{8}$		
dito Adm. te Lond.	$4\frac{1}{2}$ „	94		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500	*f*	156		
SPANJE.				
Obligatien	1 „	$20\frac{3}{4}$	$20\frac{15}{16}$	$20\frac{13}{16}$
dito	3 „	$45\frac{1}{16}$	$45\frac{1}{2}$	$45\frac{1}{16}$
Binnenl. Schuld . . .	3 „	$39\frac{3}{4}$	$40\frac{1}{8}$	40
Amortisable . . . , . . .		$4\frac{3}{8}$		
Bewijzen Coupons		$4\frac{11}{16}$	$4\frac{13}{16}$	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.*	4 pCt.	$66\frac{1}{2}$		
Oblig. Metaliek	5 pCt.	$73\frac{13}{16}$	$74\frac{1}{2}$	
dito dito N.	5 „	$88\frac{3}{4}$	$89\frac{1}{4}$	$89\frac{3}{8}$
dito dito La B.	5 „	$88\frac{3}{4}$	$89\frac{1}{4}$	$89\frac{3}{8}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$ „	$37\frac{15}{16}$	$38\frac{1}{4}$	
BELGIE.				
Certific. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$ „	$49\frac{7}{8}$	50	$49\frac{7}{8}$
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	$36\frac{1}{4}$	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{7}{16}$
AMERIKA.				
Peru Oblig.	$4\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{1}{2}$	$62\frac{3}{4}$	$62\frac{1}{2}$
Venez., Oblig. 6 pCt. nu	$3\frac{1}{2}$ „	$29\frac{3}{4}$	30	
Grenada, Oblig. . . .	$2\frac{1}{4}$ pCt.	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{5}{8}$	
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3 „	$22\frac{7}{16}$	$22\frac{11}{16}$	
Noord-Amerik Amst. Bank-act.		4		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.